

Φιλοσοφία της Παιδείας

Η δικαιολόγηση του μαθήματος της
Φυσικής-Σωματικής Αγωγής στο
Σχολείο

Δραστηριότητα

Γιατί να διδάσκεται η Σωματική Αγωγή στο Σχολείο;

Ας συζητήσουμε λίγο!

Το πλαίσιο του προβληματισμού

Ιστορικά το μάθημα της σωματικής αγωγής προσπαθεί να απαντήσει σε όσους το αμφισβητούν και το εκλαμβάνουν ως μια μη σοβαρή εκπαιδευτική ενασχόληση στο σχολείο συγκριτικά με άλλα μαθήματα μέσα στο σχολικό πρόγραμμα. Το πρόβλημα δεν είναι Ελληνικό αλλά παγκόσμιο.

Η Σ.Α ως μέσο προαγωγής της υγείας

Η Σ.Α. είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένη με την «υγεία» στο σύγχρονο σχολικό πρόγραμμα σπουδών. Σε αυτού του είδους σχέσης η Σ.Α. θεωρείται μέσον για την καλή υγεία.

Ανεξάρτητα με το αν αυτή η προσέγγιση είναι ένα ασφαλές θεμέλιο στο οποίο μπορεί να χτιστεί μια δικαιολόγηση για τη Σ.Α., είναι αμφισβητήσιμη, καθώς η βελτίωση της υγείας φαίνεται να γίνεται ο πρωταρχικός σκοπός και όλα τα υπόλοιπα ζητήματα απαξιώνονται.

Η Σ.Α ως μέσο ανάπτυξης χαρακτήρα και ηθικής

Η πεποίθηση είναι έκδηλη στο είδος της αναγκαστικής σωματικής δραστηριότητας μέσω των αγώνων σαν ένας τρόπος ενστάλαξης πολύτιμων βασικών και εκφραστικών στόχων όπως το σωματικό και ηθικό θάρρος, η τιμιότητα, συνεργασία, και η επιδεξιότητα στην προσαγή και στην υπακοή εξίσου.

Η θέση αυτή προσλαμβάνει την Σ.Α σαν εργαλείο που συνεισφέρει σε ηθικούς σκοπούς, που είναι εξωτερικοί σε σχέση με την ίδια τη Σ.Α.

Η Σ.Α ως τέχνη και ομορφιά

Η Σ.Α. περιλαμβάνει μια ποικιλία από σωματικές δραστηριότητες που κυμαίνονται από διαγωνιστικούς αγώνες, γυμναστική, αθλητισμό και κολύμβηση, έως τον χορό κτλ. Η άποψη ότι υπάρχει σύνδεση ανάμεσα στις δραστηριότητες της Σ.Α., και στις καλλιτεχνικές αξίες έχει μακρά ιστορία που χρονολογείται στην αρχαία Ελλάδα.

Εάν μια δραστηριότητα είναι καλλιτεχνική είναι απλώς μια υποκειμενική ιδέα που βασίζεται στην κρίση ενός παράγοντα κάτι που, επομένως, εξασθενίζει την εκπαιδευτική αξία αυτών των δραστηριοτήτων στη Σ.Α.

Η Σ.Α ως αθλητική εκπαίδευση

Με την Σ.Α η πλειονότητα των νέων ανθρώπων μετέχει στο σχολείο και μαθαίνει θεμελιώδεις κινητικές επιδεξιότητες που μπορούν να εφαρμοστούν μέσα σε μια ανοδική κλίμακα ανταγωνιστικών συμφραζομένων με την ελίτ των ανταγωνιστικών σπορ στην κορυφή.

Τα σπορ όμως υψηλού ανταγωνισμού δίνουν έμφαση μόνο στον διαγωνισμό.

Η Σ.Α ως ψυχαγωγία

Η ιδέα ότι η Σ.Α ασχολείται πρωτίστως με την μύηση των νέων ανθρώπων σε ποικίλες εκφάνσεις παιχνιδιών σωματικής δραστηριοποίησης είναι γνωστή ως «ψυχαγωγική» ή θεωρία «ελεύθερου χρόνου», επειδή δίνεται έμφαση στην ανάπτυξη των προαπαιτούμενων δεξιοτήτων που θεωρούνται σημαντικές στην ενασχόληση με τον ελεύθερο χρόνο. Συνεπώς, η εκδοχή της Σ.Α., που προσλαμβάνεται με αυτό τον τρόπο είναι στενά συνδεδεμένη με την παιδαγωγική του ελεύθερου χρόνου.

Έτσι όμως δημιουργείται αντιπαράθεση ανάμεσα στις δραστηριότητες της Σ.Α., και στις κεντρικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες που κρίνονται αξιόλογες.

Η Σ.Α ως ακαδημαϊκή μελέτη

Αν η Σ.Α θέλει να νομιμοποιήσει τη θέση της μέσα στο εκπαιδευτικό σύστημα τότε πρέπει να προσανατολισθεί σε θεωρητικές γνώσεις

Έτσι όμως η Σ.Α έχει αρχίσει να αποσυνδέεται από το κεντρικό της αξίωμα, που ενδιαφέρεται να χρησιμοποιήσει τα σωματικά νοήματα για την ανάπτυξη του κάθε μαθητή στην ολότητα του.

Η Σ.Α ως φαινομενολογία

Η πρόσληψη της Σ.Α ως μηχανισμός εξεύρεσης νοήματος στις κινήσεις και τι σημαίνει αυτό στην πρακτική είναι ένα περισσότερο εκλεπτυσμένο θέμα , καθώς ασχολείται με υπαρξιακά ερωτήματα όπως: Ποιος είμαι; Τι μπορώ να κάνω; Ποιοι είμαστε; Τι μπορούμε να κατορθώσουμε; Αυτή η αιτιολόγηση συνδέεται με αυτό που συχνά ονομάζεται ανθρωπιστική παράδοση.

Είναι όμως αυτή η εμπειρία καλή ή κακή;